

**Основна школа „Стари град“
у
Ужицу**

Програм наставе и учења за предмет математика за пети разред

2022-2026. година

Наставници математике:

Милош Џвенчек

Јелена Махмутовић

Сања Зекић

Бранка Кнежевић

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова:144

УКУПАН ФОНД ЧАСОВА МАТЕМАТИКЕ У ПЕТОМ РАЗРЕДУ: 144

НАСТАВНЕ ТЕМЕ:

1. Природни бројеви и дељивост ($13O+17Y+1C=31$)
2. Основни појмови геометрије ($8O+9Y=17$)
3. Разломци ($29O+27Y=56$)
4. Угао ($8O+10Y=18$)
5. Осна симетрија ($4O+5Y=9$)

О-час обраде У-час утврђивања С- час систематизације

Школски писмени задаци Израда + исправка	8
Обнављање градива,иницијални тест,анализа иницијалног теста,проектни задатак,закључивање оцена	5

Садржаји програма	Број часова	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ -Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_0 . -Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост	13+18	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Сарадња - Дигитална компетенција	- израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева) - реши једноставан		-операције са природним бројевима -скуповне операције - НЗС и НЗД	-Обновити својства скупова N и N_0 (претходник и следбеник) и подсетити се придрживања бројева тачкама бројевне полуправе -Кроз разноврсне задатке са изразима, једначинама и неједначинама из свакодневног живота, наставити са изграђивањем појмова бројевни израз, променљива, израз с променљивом и придрживање, користећи при томе и	-активност на часу -усмени одговор -писмене провере -домаћи задаци -кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом -оценка предавање

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

<p>$a=bq+r$, $0 \leq r < b$).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Својства деливости; чиниоци и садржаоци природног броја. -Деливост са 2, 5 и декадним јединицама. -Деливост са 4 и 25. -Деливост са 3 и 9. -Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. -Прости и сложени бројеви. Ератостено сито -Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Веза између НЗД и НЗС 			<ul style="list-style-type: none"> - проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, једначину или неједначину - примени правила деливости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама - разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце - одреди и примени НЗС и НЗД - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке - правилно користи речи <i>и, или, не, сваки</i> у математичко-логичком смислу 	<p>МА.1.1.1. МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.3.1.2.</p>	<p>-прост и сложен број</p>	<p>термине израз, формула, исказ. -Уочавати примере једноставнијих (функцијских) зависности у разним областима При томе је важно коришћење дијаграма и табела -Увести дељење са остатком -Правила деливости декадним јединицама и бројевима 2, 5, 4 и 25 увести тако да ученици сами открију законитости и активно се укључују у процес истраживања и учења, док за правила деливости са 3 и 9 треба ученике добро изабраним примерима водити до правила. -На конкретним примерима подскупова №, увести различите начине записивања скупова уз увођење појма празног скупа и бесконачног скупа, скуп, елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп, са одговарајућим значима; скуповне операције. Коришћењем примера из текућих садржаја, изграђивати математички језик и уносити прецизност у изражавању. -На подесним примерима илустровати математичко-логичку употребу речи: <i>сваки, неки, или, и, не, следи (ако...онда)</i>. -Увести појмове простог и сложеног броја, објаснити поступак Ератостеновог сита и поступак растављања природних бројева на просте чиниоце и одређивања највећег заједничког делиоца и најмањег заједничког садржаоца, Еуклидов алгоритам (на конкретним примерима) и везу између НЗД и НЗС, и оспособити ученике за њихови примену у проблемским задацима.</p>	<p>-истраживачки задатак - однос према раду</p>
<p>2. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Тачке и праве; односи припадања и распореда. -Однос правих у равни; паралелност. -Мерење дужине и једнакост дужи. -Кружница и круг. -- 	8+9	<ul style="list-style-type: none"> -Компетенција за учење <ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира односе датих геометријских објекта и запише их математичким писмом - опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај 	<p>МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.2.3.1. МА.3.3.1.</p>	<p>Симетрија Трансляција Вектор</p>	<p>Главни циљ теме јесте да успостави природни прелаз на више нивое разумевања геометрије, са нивоа <i>визуелизације</i> (на коме су базирани садржаји геометрије у првом циклусу), на нивоје <i>анализирања</i> и <i>апстракције</i> (одн. <i>неформалне дедукције</i>). -Ученици усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно</p>	<p>-посматрање -праћење ангажовања ученика -продукти ученикових активности -писмена провера -усмено испитивање</p>

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

Кружница и права. -Преношење и надовезивање дужи. -Централна симетрија. -Вектор и трансляција.		<ul style="list-style-type: none"> - тачке и праве у односу на круг - нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор - упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски - преслика дати геометријски објекат централном симетријом и трансляцијом - правилно користи геометријски прибор 			<p>формулисање тврђења; правилно закључивање, правилно коришћење везника и, или, а нарочито ако...онда). Садржаје треба да прате задаци у којима се истиче правилно изражавање, договорено означавање, коректно цртање, и којима се подстиче логичко-комбинаторно размишљање.</p> <p>-Полазећи од појмова <i>тачке</i> и <i>праве</i> и односа <i>припадања</i> и <i>распореда</i> увести појам дужи и појам полуправе и начине њиховог обележавања.</p> <p>-Разматрати однос две праве у равни; заједно са овом чињеницом показати цртање праве паралелне датој правој кроз тачку која јој не припада. Као посебно важне области (заједно са границом) истаћи <i>треуглове</i> и <i>паралелограме</i> и начине њиховог означавања.</p> <p>-Објаснити практичан значај стандарних јединица мере и потребу за деловима јединице мере.</p> <p>-Увести појмове: кружница, круг, центар, полупречник, пречник, лук, тетива и тангента. Однос две кружнице, односно два круга разматрати на конкретним примерима и задацима. -Централном симетријом пресликавати тачке, дужи, кружнице, треуглове, квадрате и правоугаонике. Истаћи основне особине централне симетрије и повезати их са особинама паралелограма.</p> <p>-Увести појмове усмерених дужи и вектора Трансляцијом („паралелним преношењем“) пресликавати тачке, дужи, кружнице, треуглове, квадрате и правоугаонике и остале једноставне фигуре.</p>	<p>-домаћи задаци</p> <p>-однос према раду</p> <p>-ангажовање на креативном домаћем задатку</p> <p>-ангажовање у групном раду</p>
3. УГАО -Угао, централни угао; једнакост	8+10	<p>-Компетенција за учење - Рад са</p> <p>- идентификује врсте и опише својства</p>	<p>- врсте углова и операције са</p> <p>МА.1.3.1.</p>		<p>- Угаону линију увести као унију две полуправе са заједничким почетком. Иstaћи разлику између конвексне и</p>	<p>-посматрање</p> <p>-праћење анжажовања</p>

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

<p>углова. -Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). -Упоредни углови; врсте углова. -Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. -Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. -Углови на трансверзали. -Трансляција и углови.</p>	<p>подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција -Сарадња</p>	<p>углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор - измери дати угао и нацрта угао задате мере - упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно - реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова) 	<p>МА.2.3.1. МА.3.3.1.</p>	<p>угловима</p>	<p>неконвексне области. Угао увести као унију угаоне линије и једне од поменутих области, али даља разматрања ограничити само на конвексне углове. Увести и означавање углова малим словима грчког алфабета. Користећи се механичким моделима (кретање клатна, лепеза и сл.) мотивисати придрживање кружних лукова (и одговарајућих тетива) угловима. Једнаке углове увести као углове чије су одговарајуће тетиве у круговима једнаких полупречника једнаке. На ово објашњење надовезати конструктивно преношење углова помоћу шестара и лењира, а затим и конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова</p> <p>Развити код ученика вештину мерења и цртања угла помоћу угломера. Повезати једнакост углова са једнакошћу њихових мера. Увести делове степена (минуте и секунде) и поступке сабирања и одузимања мера углова.</p> <p>Објаснити једнакост унакрсних углова и увести нормалност правих. Ученике треба оспособити да цртају нормалу на праву из дате тачке употребом троугаоног лењира, а након истицања нормалности тангенте и одговарајућег полупречника, и за цртање тангенте на кружницу у задатој тачки кружнице. Објаснити шта се подразумева под растојањем тачке од праве. Под угаом између правих које нису међусобно нормалне подразумевати одговарајући оштар угао.</p> <p>Истакни углове које образује трансверзала две паралелне праве. Када трансверзала није нормална на</p>	<p>ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> -писмена провера -усмено испитивање -домаћи задаци -однос према раду -израда паноа
--	---	--	---	-----------------	--	---

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

						паралелним правама, добијене углове поделити на оштре и тупе и истаћи да су сви углови исте врсте међусобно једнаки. Обновити једнакост наспрамних страница паралелограма, и извести једнакост наспрамних углова паралелограма. Објаснити шта се подразумева под растојањем између две паралелне праве. Истаћи односе углова са паралелним крацима.	
4. РАЗЛОМЦИ -Појам разломка облика a/b ($a, b \in N$). -Придрживање тачака бројевне полуправе разломцима. -Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. -Децимални запис разломка и превођење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Упоређивање бројева у децималном запису. -Заокругљивање бројева. -Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. -Једначине и неједначине у скупу разломака. -Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна	29+27	-Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Сарадња -Дигитална компетенција	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други - одреди месну вредност цифре у запису децималног броја - заокругли број и процени грешку заокругљивања; - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину - одреди проценат дате величине - примени размеру у једноставним	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	операције са разломцима проценат размера аритметичка средина	- На почетку увести појмове правог односно неправог разломка, као и мешовитог броја. Претварање мешовитог броја у неправи разломак и обратно, повезати са поступком дељења са остатком. -Геометријску интерпретацију ненегативних рационалних бројева уводимо помоћу бројевне полуправе. Примери за то треба да буду разноврсни, имениоци разломака не треба да буду већи од 10.Бројевна полуправа се може користити и за упоређивање разломака. -Проширивање и скраћивање разломака уводити на основу особине количника да се он не мења када се и дељеник и делилац помноже, односно поделе истим бројем различитим од нуле. Скраћивање разломка до несводљивог повезати са познатим поступком налажења највећег заједничког делиоца бројоца и имениоца. -Упознати ученике са различитим начинима упоређивања разломака. -Увођење децималног записа разломка и њихово приказивање на бројевној полуправој повезати са примерима из свакодневног живота. Превођење разломака у децимални	-посматрање -праћење ангажовања ученика -писмена провера -усмено испитивање -домаћи задаци -однос према раду -истраживачки задатак -заинтересованост и мотивација -поступност и кратки одговори пред таблом у циљу објашњења тока изrade задатка -предавање ученика

неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.			<p>реалним ситуацијама</p> <ul style="list-style-type: none"> - примени аритметичку средину датих бројева - сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер 			<p>запис започети са разломцима који се могу свести на децималне разломке, а након тога увести и појам периодичног децималног записа.</p> <p>-Сабирање и одузимање разломака увести свођењем на заједнички именилац. Пре дељења разломака упознати ученике са појмом реципрочне вредности разломка и природног броја.</p> <p>-Код сабирања, одузимања и множења децималних бројева користити аналогију са извођењем истих операција са природним бројевима. Код дељења увести прво дељење децималног броја природним, а након тога, кроз добро одабране примере, показати како се дељење децималних бројева своди на претходни случај.</p> <p>- Код израза се треба задржати на примерима који нису сувише сложени, јер је циљ увежбавање извођења рачунских операција и примена њихових особина. Приликом обраде једначина и неједначина треба се задржати на једноставнијим примерима и користити аналогију са решавањем једначина и неједначина у скупу природних бројева.</p> <p>-Веома важан део ове теме су проблемски – текстуални задаци у којима се користе разломци и децимални запис разломака, помоћу којих се подстиче развој логичког начина мишљења. Могу се обрадити и разни проблеми из свакодневног живота, нпр. планирање кућног буџета којим се, поред увежбавања операција са децималним записом бројева, ствара и основа за развој финансијске писмености.</p> <p>-У делу који се односи на примену, потребно је ученике оспособити да</p>
------------------------------------	--	--	--	--	--	--

Школски програм ОШ „Стари град“, Ужице за 2022-2026. годину

						<p>процентни запис разломка, аритметичку средину и размеру повежу са проблемима из свакоданевног живота.</p> <p>-Увођење процентног записа разломка пожељно је обрадити кроз визуелне представе на дијаграмима и кроз ситуације у којима се проценат појављује, као што су израчунавања снижења или поскупљења неког производа.</p> <p>-Аритметичку средину је пожељно обрадити и вежбати на конкретним примерима (оцене у дневнику, спорт, кроз истраживачке задатке и сл.).</p> <p>-Важно је правилно формирање и разумевање појма размере. Оспособити ученике за њено коришћење у пракси: при цртању и читању разних планова и графика; при одређивању растојања; при решавању проблема поделе у датој размери и при повећавању и смањивању слика. Обраду овог градива подредити практичном циљу, уз повезивање с већ упознатим садржајима математике и других предмета.</p> <p>. Резултате истраживања ученици треба да представљају графички и на тај начин стекну осећај за упоређивање разломака у различитим записима.</p>	
<p>5. ОСНА СИМЕТРИЈА</p> <p>Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. - Симетрала угла.</p>	4+5	<p>-Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Сарадња</p>	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије - симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор - конструише симетралу дужи, 	MA.1.3.6. MA.2.3.6.	<p>Симетрија Симетрала дужи Симетрала угла</p>	<p>Код увођења појма осне симетрије од велике важности су: примери који се ученицима дају на непосредно посматрање и експериментисање и питања која ученицима постављамо како би дошли до њихових основних представа о најважнијим карактеристикама осне симетрије.</p> <p>Примере са основом симетријом започети на квадратној мрежи са осама симетрије које су идентичне са линијама мреже, са циљем да ученици самостално</p>	<p>-праћење ангажовања ученика -писмене провере -усмено испитивање -белешке -домаћи задаци -однос према раду</p>

			<p>симетралу угла и примењује њихова својства</p> <p>-конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави</p>			<p>дођу до основних особина осне симетрије, а затим прећи на примере без квадратне мреже. Осном симетријом пресликавати тачку, дуж, круг, троугао, квадрат и правоугаоник, а приликом цртања користити геометријски прибор.</p> <p>Појам осносиметричне фигуре се такође усваја интуитивно, што значи да се низом примера указује да постоје фигуре које имају једну или више оса симетрија и фигуре које немају ту особину.</p> <p>Ученике научити да користећи геометријски прибор, конструишу симетралу дужи, симетралу угла, нормалу из тачке на праву и примене њихове особине у проблемским задацима.</p>	<p>-активност на часу</p> <p>-поступност у раду</p>
--	--	--	---	--	--	---	---

Стандарди из математике за 5. разред

Провера остварености стандарда ученичких постигнућа (остварености исхода)				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета; проценују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научних поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; вештине, руководње прибором, алатаом и технологијама и извођење радних задатака.	<p>Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену одличан (5);</p> <p>ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену врло добар (4);</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника <p>-Ученици и наставник</p>	<p>Број решених задатака на табли: Задатак са основног нивоа: + Задатак са средњег нивоа :++ Задатак са напредног нивоа :+++</p> <p>15плусева-оценава 25 плусева-оценава 35плусева-оценава 45плусева-оценава</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања на полугодишту или пре у зависности од скупљених плусева</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - Усмено одговарање 	<p>Свеобухватност одговора Прецизност и поступност Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
		<ul style="list-style-type: none"> -Редовност доношења домаћег, прибора, свески збирки -Ученици и наставник воде евиденцију 	<p>За три направљена минуса-1 у свеску, а након опомене и у дневник После тромесечја и полугодишта претходни минуси се бришу</p>	<p>Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје (16 часова)</p>
		Прегледање свески	<p>Уредност Све забележено са часова</p>	<p>На крају наставне године</p>

		<p>ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену добар (3);</p> <p>ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и, добија оцену довољан (2);</p> <p>ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).</p>	<p>- Писмене провере</p> <p>- Групни рад, рад у пару (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p>	<p>Бодовање: I 0-34% -1 35-49%-2 50-69%-3 70-89%-4 90-100%-5</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела, дијаграм, истраживачки задатак...)</p>	<p>Након сваке теме</p> <p>По потреби</p>
Ангажовање ученика у настави.	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано	<p>веома висок степен ангажовања ученика (5)</p> <p>висок степен ангажовања ученика (4)</p> <p>повремено ангажовање ученика (3)</p>	<p>Утисак о укупном раду ученика уз обrazloženje наставника:</p> <p>-Јављању на часовима (</p> <p>-Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти)</p>	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима</p> <p>-Учествује, помаже другима, израђује</p>	На крају школске године

	минимално ангажовање ученика (2)	за неангажовање ученика оцена (1) се у принципу избегава али је предвиђена уколико ће она постићи свој образовно-васпитни циљ да ученик побољша своје радне навике	-Учешићу на такмичењима -Израда паноа, предавање,презентација, различитих врста излагања -Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда	
--	----------------------------------	--	---	--	--

Део из ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

(„Службени гласник РС”, бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020 од 05.06.2020. године) донетог на основу члана 75. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19 и 6/20) :

Члан 3.

Ученик се оцењује из обавезних предмета, изборних програма, активности (проектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула и владања, у складу са Законом, посебним законом и овим правилником.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог правила, јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру обавезног предмета, изборних програма, активности (проектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула, као и праћење владања ученика. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности са и без модула, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене се по правилу евидентирају у педагошкој документацији наставника, у складу са овим правилником и најчешће се односе на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правила, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полуодишта из обавезног предмета, изборних програма, активности и владања.

Оцене добијене сумативним оцењивањем у првом разреду су описне и на крају полуодишта, односно школске године исказују се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука. Оцене добијене сумативним оцењивањем у осталим разредима су по правилу бројчане.

Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију, у складу са овим правилником.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМА ПРЕДМЕТИМА

Корелација са градивом изучаваним у претходним разредима, ликовном културом, техником и технологијом, информатиком и рачунарством, српским језиком, физиком, географијом и хемијом.